

FLORON in het nieuws

Het vorige katern straalde optimisme uit over de toekomst van FLORON. Een meerjarige overeenkomst over financiering van de organisatie zou gaan leiden tot uitbreiding van het Landelijk Bureau en een betere ondersteuning van de floristen in het vrijwilligersnetwerk. Daarnaast zou de ontsluiting van floristische gegevens ten behoeve van het natuur- en milieubeleid worden verbeterd. De waarnemingen worden opgenomen in de landelijke floradatabank FLORBASE, die door FLORON beheerd zou gaan worden.

Het viel ons dan ook rauw op het dak toen op 1 september j.l. bekend werd dat de bezuinigingen van het nieuwe kabinet op de onderzoeksbegrotingen van de ministeries zou leiden tot het niet doorgaan van de financiering van FLORON. Opheffing van de organisatie en ontslag van vier medewerkers van het Landelijk Bureau dreigde.

Betrokkenen binnen en buiten de FLORON-organisatie zijn op vele manieren op de bres gesprongen om de dreiging af te wenden. Er zijn brieven aan ministers en kamerleden geschreven, er is intensief overleg met alle betrokkenen gevoerd, er zijn kamervragen gesteld aan de minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, en er zijn lobbyïsten ingeschakeld. Ook in de pers is aandacht aan de zaak geschonken: een interview in het radioprogramma 'Vroege Vogels' en niet in de laatste plaats het bijgevoegde artikel in de NRC van 20 oktober.

Al deze acties zijn niet zonder resultaat gebleven. Op het moment van schrijven van deze bijdrage aan het FLORON-katern hebben de drie ministeries officieel of officieus bevestigd dat zij in 1995 alsnog een driejarige overeenkomst voor de ondersteuning van onze werkzaamheden ten aanzien van een landsdekkende kartering en het beheer van FLORBASE willen aangaan. Daarnaast zal FLORON betrokken worden in de voorbereidingen van het 'Netwerk Ecologische Monitoring' (NEM), dat in 1997 operationeel moet zijn. Het NEM moet de overheid informatie gaan leveren over de veranderingen in het voorkomen van plante- en diersoorten, zo mogelijk in relatie tot milieuveranderingen als verzuring, vermessing, verdroging, klimaatsveranderingen, en dergelijke.

Al heeft het dus wat meer voeten in de aarde gehad dan aanvankelijk leek, FLORON kan de vurig gewenste uitbreiding van de professionele dienstverlening aan de floristen en aan de geïnteresseerden in floristische gegevens realiseren. Zowel voor de floristiek als voor het natuurbeleid in Nederland is dat een goede zaak. De vele honderden ogen van gemotiveerde floristen kunnen nu in het veld blijven speuren naar planten, in de wetenschap dat hun waarnemingen onderzoekers, medefloristen en beleidsmakers op een verantwoorde wijze zullen bereiken.

Kees Groen

GORTERIA SUPPLEMENT 2

BOTANICAL FILES ON LETTUCE (*LACTUCA SATIVA*)

On the chance for gene flow between wild and cultivated Lettuce (*Lactuca sativa* L. including *L. serriola* L., Compositae) and the generalized implications for risk-assessments on genetically modified plants

F. T. Frietema de Vries, R. van der Meijden & W. A. Brandenburg

In Botanical Files (Gorteria Supplement 1), a study of the real chances for gene flow from cultivated plants to the wild a system of dispersal codes (D_{pdf}) was introduced. They are indications of already occurring gene flow from cultivated plants to the wild flora, as can be deduced from herbarium collections and floristic archives. These codes apply to the Netherlands only.

One of the crops of which the real chances for gene flow could not be determined, because of uncertainties regarding the relationship between the cultivated plant and its wild relatives, is Lettuce (*Lactuca sativa* L.). Its relationship with the wild *L. serriola* L. is accepted to be very close, but the species are considered to be distinguishable. In a field trial, using 350 specimens from 67 genetically different populations, the distinction between the two species proved to depend largely on character states usually connected to domestication, like absence or presence of prickles, retention of achenes, leaf texture and colour.

The consequences are that both wild and cultivated lettuce must be considered to belong to the same species. The finding of some 'domesticated' character states in 'wild' lettuces indicates an already ongoing gene flow between cultivated lettuce and the wild flora, and the D_{pdf}-code is adapted accordingly, indicating a substantial chance for gene flow from cultivated lettuce to its wild relative in the Netherlands.

If the scope of Dispersal codes as in Botanical Files is extended to Europe, European D_{pdf}-codes are needed. In this report a model is proposed using a plant geographical division of Europe into six vegetational regions. For each species six D_{pdf}-codes, summarizing the chances for gene flow to each of the regions, should be developed. For the major part of the species this can be done using the information already present in national herbarium collections.

Gorteria Supplement 2 (Engelstalg) — 1994, 44 pp., f 15 (incl. BTW)

ISBN 90-71236-20-X

Te bestellen via giro 111768 van Rijksherbarium / Hortus Botanicus te Leiden
o. v. v. 'Gorteria Supplement 2'.